

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Mgr. Pavla Strnadová, Expert na ochranu duševního vlastnictví

www.vupp.cz

VUPP
VÝZKUMNÝ ÚSTAV
POTRAVINÁŘSKÝ PRAHA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt Zřízení centra transferu technologií v rámci VÚPP, v.v.i.

CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_014/0000625

www.vupp.cz

VUPP
VÝZKUMNÝ ÚSTAV
POTRAVINÁŘSKÝ PRAHA

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů - „ZOOÚ“ – v účinnosti nyní, nyní je připravován nový zákon (v legislativním procesu)

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady EU č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES - „GDPR“

- účinné od 25. května 2018
- přímo aplikovatelné

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ZÁKLADNÍ POJMY

www.vupp.cz

VUPP
VÝZKUMNÝ ÚSTAV
POTRAVINÁŘSKÝ PRAHA

Osobní údaj

- veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě; identifikovatelnou osobou je osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na **jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor** nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo jiné společenské identity.

Zvláštní kategorie osobních údajů

- osobní údaje, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech; genetické údaje, biometrické údaje, údaje o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby
- Podléhají přísnějšímu režimu

Zpracovávání

- **jakákoliv operace** nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn s pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů

Správce

- Fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů

Zpracovatel

- Fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce

Příjemce

- Fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, kterým jsou osobní údaje poskytnuty, ať už se jedná o třetí stranu, či nikoli

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

POVINNOSTI SPRÁVCE A PRÁVA SUBJEKTŮ

www.vupp.cz

VUPP
VÝZKUMNÝ ÚSTAV
POTRAVINÁŘSKÝ PRAHA

ZÁSADY ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

- **Zákonnost, korektnost a transparentnost**
- Zpracovávat lze **pouze přesné osobní údaje** získané v souladu se zákonem (musí být přijata veškerá rozumná opatření k výmazu či opravě)
- Shromažďovat osobní údaje odpovídající **pouze stanovenému účelu** a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanového účelu
- Uchovávat osobní údaje **pouze po dobu, která je nezbytná** k účelu jejich zpracování
- **Integrita a důvěrnost**
- **Odpovědnost** – správce odpovídá za dodržování principů zpracovávání a musí být schopen toto dodržení doložit

Zákonnost zpracování

- **Souhlas subjektu údajů**
- Zpracování je **nezbytné pro splnění smlouvy**, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost tohoto subjektu údajů
- Zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti
- Zpracování je nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů člověka
- Zpracování je nezbytné pro splnění úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen
- Zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů správce či třetí strany
- Členské státy mohou pravidla upřesnit

- **Souhlas se zpracováním osobních údajů**

- Musí být svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný
- Rozsáhlá informační povinnost správce před udělením souhlasu
- Správce je povinen doložit, že subjekt údajů souhlas udělil
- Je-li souhlas písemný a je-li spojen s jinými skutečnostmi, musí být dostatečně odlišitelný
- Souhlas může subjekt kdykoli **odvolat**. Odvolání souhlasu musí být stejně snadné jako jeho udělení.

- **Povinnost přijmout technická a organizační opatření**
 - Úroveň je dána s přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování a k pravděpodobným rizikům pro práva a svobody fyzických osob
 - Rovněž se přihlédne ke stavu techniky, nákladům na provedení
 - Doporučuje se pseudonymizace a šifrování dat
 - Je povinen být schopen je doložit (schválené kodexy chování apod.)

NOVÉ POVINNOSTI PODLE GDPR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Povinnost **vést záznamy** o zpracovávání osobních údajů
 - výjimkou jsou právnické osoby **s méně než 250 zaměstnanci, ledaže je jejich zpracování rizikové** pro práva a svobody subjektů, zpracování není příležitostné nebo zpracovávají citlivé údaje
 - Povinnost zpřístupnit tyto dokumenty na žádost dozorového orgánu
- **Hlášení porušení zabezpečení**
 - Porušení zabezpečení osobních údajů se musí **hlásit dozorovému orgánu do 72 hodin**
 - Pokud je pravděpodobné, že v důsledku porušení zabezpečení nastane vysoké riziko porušení práv subjektů, musí to bez zbytečného odkladu oznámeno subjektů

NOVÉ POVINNOSTI PODLE GDPR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Povinnost provádět posouzení dopadu na ochranu osobních údajů
 - Pokud je **pravděpodobné, že určitý druh zpracování způsobí vysoké riziko** pro práva subjektů, musí správce provést posouzení vlivu takového zpracování na práva subjektů
 - Pokud správce zjistí, že riziko existuje, je povinen **oznámit zpracovávání** dozorovému orgánu k posouzení

NOVÉ POVINNOSTI PODLE GDPR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Povinnost jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů (**DPO**)
 - Orgány veřejné moci, správci, kteří při zpracovávání pravidelně monitorují subjekty, a správci, kteří zpracovávají citlivé údaje
 - Pověřenec může být zaměstnancem správce nebo vykonávat úkoly na základě smlouvy o poskytování služeb.
 - Jeho úkoly zahrnují především poskytování informací a poradenství správcům a jejich zaměstnancům, monitorování souladu zpracování údajů s nařízením a spolupráci s dozorovým orgánem. (čl. 39)

- Správce může zpracováním osobních údajů pověřit zpracovatele
- Pokud zmocnění nevyplývá z právního předpisu, musí správce se zpracovatelem uzavřít **smlouvu o zpracování osobních údajů.**
 - Smlouva musí mít písemnou formu
 - Musí být výslovně uvedeno, v jakém rozsahu, za jakým účelem a na jakou dobu se uzavírá a musí obsahovat záruky zpracovatele o technickém a organizačním zabezpečení ochrany osobních údajů
- Pro zpracovatele platí uvedené povinnosti obdobně

DALŠÍ PRÁVA SUBJEKTŮ ÚDAJŮ

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- **Právo „být zapomenut“**
 - Subjekt má právo, aby byly **údaje o něm vymazány** například pokud osobní údaje již nejsou potřebné pro účely, ke kterým byly zpracovány nebo pokud odvolal souhlas se zpracováním.
 - Správce údajů, který údaje zveřejnil, musí požádat ostatní správce, kteří údaje zpracovávají, aby je taky vymazali.
- **Právo na přenositelnost údajů**
 - Právo subjektu **získat** své osobní údaje od správce a **svobodně je předat** jinému správci.
- **Právo na opravu**
 - Právo subjektu, aby **správce** bez zbytečného odkladu **opravil** nepřesné osobní údaje, které se ho týkají.

DALŠÍ PRÁVA SUBJEKTŮ

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- **Právo na omezení zpracování**
 - Správce údajů musí z určitých důvodů **omezit zpracování**
 - Skutečnost, že je zpracování omezeno, by měla být vyznačena v systému.
- **Právo na námitku**
 - Právo subjektu **vznést námitku** týkající se zpracování v **konkrétní situaci**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SANKCE ZA PORUŠENÍ POVINNOSTÍ

www.vupp.cz

VUPP
VÝZKUMNÝ ÚSTAV
POTRAVINÁŘSKÝ PRAHA

- **Správní**
 - ZOOÚ
 - GDPR
- **Trestněprávní**
 - Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník („**TZ**“)
 - Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim („**TOPO**“)
- **Soukromoprávní**
 - Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

- **Správní delikty**

- nestanovení účelu, prostředků nebo způsobů zpracování
- shromažďování nebo zpracovávání osobních údajů v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu
- pracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně
- Neoprávněné zveřejnění osobních údajů a další

- **Pokuty podle ZOOÚ**

- Různé hranice pro jednotlivé delikty
- Nejvyšší možná pokuta 10 000 000 Kč

- Pokuty podle GDPR
 - Maximální pokuta za méně závažné porušení je 10. mil. EUR nebo 2 % celosvětového obratu za předchozí finanční rok.
 - Maximální pokuta za závažnější porušení je **20. mil. EUR nebo 4 % celosvětového obratu** za předchozí finanční rok.

- Neoprávněné nakládání s osobními údaji (§ 180 TZ)
 - (1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.
 - (2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají
- Další TČ: Poškození cizích práv (§ 181 TZ), Porušení tajemství dopravovaných zpráv (§182 TZ)
Porušování autorského práva a práv souvisejících s právem autorským a práv k databázím (§ 270 TZ)
- Tresty: peněžitý trest, zákaz činnosti, podmíněný/nepodmíněný trest odnětí svobody...

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST PO

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Právnícká osoba může spáchat uvedené trestné činy (§ 7 TOPO)
- Trestným činem spáchaným právníckou osobou je protiprávní čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak (§ 8 odst. 1 TOPO)
 - statutární orgán nebo člen statutárního orgánu
 - osoba ve vedoucím postavení, která je oprávněna za PO jednat
 - ten kdo vykonává rozhodující vliv
 - zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění pracovních úkolů
- Právnícké osobě lze přičítat spáchání trestného činu, jednal-li tak (§ 8 odst. 2 TOPO)
 - statutární orgán nebo člen statutárního orgánu

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST PO

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- osoba ve vedoucím postavení, která je oprávněna za PO jednat
- ten kdo vykonává rozhodující vliv
- zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění pracovních úkolů, pokud jednala na pokyn či příkaz nebo pokud jeho činnost nebyla dostatečně kontrolována
- Možnost liberace (§ 8 odst. 5 TOPO)
 - Právnícká osoba se trestní odpovědnosti zproští, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu zabránila.
- Tresty: zrušení právnické osoby, propadnutí majetku, peněžitý trest propadnutí věci, zákaz plnění veřejných zakázek, zákaz přijímání dotací a subvencí

JAK SPLNIT UVEDENÉ POVINNOSTÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Právní audit (GAP analýza)
- Nastavení pracovních postupů a zavedení kontrolních mechanismů
- Revize interních předpisů
- Revize smluvní dokumentace
- Pravidelná školení zaměstnanců

www.vupp.cz

VUPP
VÝZKUMNÝ ÚSTAV
POTRAVINÁŘSKÝ PRAHA

Projekt Zřízení centra transferu technologií v rámci VÚPP, v.v.i.

CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_014/0000625

Mgr. Pavla Strnadová

Expert pro ochranu duševního vlastnictví

pavla.strnadova@vupp.cz

strna.p@seznam.cz

